Cymdeithas Eryri
Snowdonia Society

ADRODDIAD BLYNYDDOL A DATGANIADAU ARIANNOL AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2024

Cover page: Elusen Gofrestredig (Rhif 1155401) Sefydliad Corfforedig ElusennolRegis-
Swyddfa Gofrestredig: Caban Cyf, Yr Hen Ysgol, Brynrefail, Caernarfon LL55 3NR

Rhestr gynnwys

3	Cyflwyniad gan ein Cadeirydd
4	Hanes Cymdeithas Eryri
5 to 17	Adroddiad yr Ymddiriedolwyr
18	Adroddiad yr archwiliwr annibynnol
19	Datganiad gweithgareddau ariannol
20	Mantolen
21 to 28	Nodiadau i'r Cyfrifon
29	Datganiad Manwl o Weithgareddau Ariannol

Cyflwyniad gan y Cadeirydd

Yn Adroddiad Sefyllfa Byd Natur 2023 amlygwyd yn fanwl sut mae newid hinsawdd wedi effeithio ar fyd natur drwy golledion bioamrywiaeth yn yr hanner canrif diwethaf ledled y Deyrnas Unedig. Mae Deddf blaengar Lles Cenedlaethau'r Dyfodol (2015) Llywodraeth Cymru wedi dod yn fodel i lawer gwlad sy'n dymuno cydnabod gwerth byd natur a thirluniau fel buddion i bobl. Nod carreg filltir o fewn y Ddeddf yw 'gwrthdroi'r prinhad mewn bioamrywiaeth gyda gwelliant yn statws rhywogaethau ac ecosystemau' erbyn 2030.

Mae arnom angen cymorth pawb i helpu i wrthdroi'r tueddiadau hyn; boed yn ffermwyr neu dirfeddianwyr sy'n datblygu ymarfer da wrth ffermio'n gynaliadwy, Parc Cenedlaethol Eryri a'i genadwri i warchod a gwella'r rhinweddau sy'n sicrhau bod Eryri yn lle arbennig, pob corff cyhoeddus, cyrff cadwraeth fel ni, a phobl – mae gan bob un ohonom ran i'w chwarae, yn fwy nag erioed o'r blaen.

Gallwn fwrw trem yn ôl gyda balchder ar weledigaeth ein sylfaenydd Esme Kirby a sefydlodd Gymdeithas Eryri yn 1967. Sawl degawd yn ddiweddarach mae ein gallu i ymgyrchu ac eiriol a gwireddu cadwraeth ymarferol yn fwy perthnasol nag erioed o'r blaen. Mae ein staff ymroddedig a gwybodus sy'n ennyn parch yn parhau i wneud gwahaniaeth drwy gyfrwng ein partneriaid a'n gwirfoddolwyr. Bydd ein cyfleoedd i hyfforddedigion yn cyfrannu at ddatblygiad economi werdd gan mai hon fydd model y dyfodol ar gyfer integreiddio gwarchodaeth byd natur a thirluniau gyda chynhyrchu bwyd ac ynni.

Fel y mae uchafbwyntiau'r adroddiad hwn yn ei ddangos, bu'r flwyddyn 2023/24 yn un hynod o lwyddiannus ledled amrywiaeth o weithgareddau. Mae pawb sy'n cymryd rhan yn gwneud cyfraniad gwerthfawr ond hefyd, yn ôl yr adborth yr ydym yn ei dderbyn yn rheolaidd, mae'r weithred o gymryd rhan yn sicrhau buddion personol hefyd. Wrth roi, mae rhywun yn derbyn, a gwybod eich bod yn rhan o gyfrannu at les.

Fodd bynnag, fel gyda pob blwyddyn, ni fyddai ein gwaith yn bosibl heb gefnogaeth graidd ein haelodau ynghyd â chymorth ariannol noddwyr grant a chyfraniadau hanfodol, yn cynnwys drwy gyfrwng Y Rhoi Mawr (The Big Give), a chefnogaeth hael ein gwirfoddolwyr – mae eu cyfraniad o amser i gyflawni amrywiaeth o weithgareddau cadwraeth yn wirioneddol werthfawr i bawb. Ar ran pob un o'r ymddiriedolwyr, diolch yn fawr.

Yn ystod y flwyddyn adrodd, cafwyd nifer o newidiadau yn y tîm. Ffarweliwyd â John Harold a oedd wedi tywys Cymdeithas Eryri yn llwyddiannus ers bron i ddegawd, a chroesawyd Rory Francis fel ein Cyfarwyddwr newydd. Gadawodd Judith Bellis, ein Swyddog Ariannol, hefyd ac yn ei lle y daeth Hazwani Ibrahim. Gadawodd Alf Bodenham, ein Cynorthwy-ydd Cadwraeth. Croesawyd Peri Smith fel Swyddog Ymgysylltu, a dau o hyfforddedigion cadwraeth, Molly Isherwood a Chelsea Boden.

Ffarweliwyd hefyd â sawl ymddiriedolwr: Jane Parry-Evans, Denis McAteer, Richard Neale a Richard Brunstrom, a chroesawyd Rob Collister, Chloe Bailey a Chris Ball i'r rôl bwysig o ddarparu cyfeiriad strategol a rheolaeth drwyddo draw i'n helusen.

Tuag at ddiwedd y flwyddyn, dechreuwyd ystyried o ddifrif y ffordd orau i gyfeirio ein gwybodaeth helaeth a'n profiad yn y dyfodol. Nod y strategaeth a luniwyd o ganlyniad, 'Eryri llawn Byd Natur i Bawb' yw ysbrydoli llawer mwy i gefnogi a gweithredu er gwarchodaeth a chadwraeth Eryri; i ganolbwyntio'n fwy penodol ar ddiffinio'r ardaloedd o adferiad byd natur lle allwn sicrhau'r effaith fwyaf; i barhau i ddefnyddio ein llais annibynnol i eiriol dros gadwraeth, a herio gweithrediadau a all beri canlyniadau niweidiol i gadwraeth; ac, yn olaf, i atgyfnerthu ein helusen i barhau'n berthnasol ac yn gynaliadwy am lawer degawd i ddod.

Sue Beaumont

Sue Beaumont - Cadeirydd Cymdeithas Eryri

Hanes Cymdeithas Eryri

Ein dulliau o weithredu

- Rydym yn llais gwybodus ac annibynnol dros Eryri
- Drwy gyfrwng Dwylo Diwyd, rydym yn gwireddu rhaglen wirfoddoli fwyaf Parc Cenedlaethol Eryri
- Drwy weithio mewn partneriaeth rydym yn cyfrannu at waith tymor hir ac yn gwneud gwir wahaniaeth
- Rydym yn buddsoddi mewn pobl ifanc o bob cefndir, o wirfoddoli ymarferol a hyfforddiant achredu i hyfforddedigion sy'n cael eu talu

Nodau ac amcanion

Gwarchod a gwella harddwch a rhinweddau arbennig Eryri a hyrwyddo eu mwynhad er budd pawb sy'n byw yn yr ardal, sy'n gweithio yma neu sy'n ymweld â'r ardal nawr ac yn y dyfodol.

Ein gweledigaeth

Mae Eryri yn enghraifft ar gyfer rheolaeth gynaliadwy o dirluniau dynodedig, lle mae pobl o bob math yn gweithredu i sicrhau bod y tirlun, bywyd gwyllt a threftadaeth ddiwylliannol yn cael eu gwerthfawrogi, eu gwarchod a'u mwynhau.

Gweithrediadau arwyddocaol

Y gweithgareddau arwyddocaol a wireddwyd oedd:

- Rhaglen o gadwraeth ymarferol drwy gyfrwng partneriaid, staff a gwirfoddolwyr
- Eiriolaeth mewn ymateb i gynllunio, polisi a deddfwriaeth ar lefel leol, rhanbarthol a chenedlaethol, lle mae gan y materion y gallu i effeithio ar y Parc Cenedlaethol a'i rinweddau arbennig
- Cyfathrebu ac ymgysylltu â'r cyhoedd i godi ymwybyddiaeth o'r angen i warchod Eryri a sut mae'r Gymdeithas yn gweithio tuag at hyn
- Darparu gwasanaethau i aelodau a chefnogwyr sy'n helpu i wneud gwaith y Gymdeithas yn bosibl

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr

Mae'r ymddiriedolwyr yn cyflwyno eu hadroddiad gyda datganiadau ariannol yr elusen ar gyfer y flwyddyn sy' n diweddu 31 Mawrth 2024. Mae'r ymddiriedolwyr wedi mabwysiadu darpariaethau Adrodd a Chofnodi gan Elusennau: Datganiad o Ymarfer a Gymeradwyir sy'n berthnasol i elusennau sy'n paratoi eu cyfrifon yn unol â'r Safon Adrodd Ariannol sy'n weithredol yn y DU a Gweriniaeth Iwerddon (FRS 102) (yn weithredol 1 Ionawr 2019).

Ein buddiolwyr

Fel yr unig gorff gwirfoddol sy'n bodoli'n llwyr ar gyfer gwarchod a gwella harddwch a rhinweddau arbennig Eryri, ein prif fuddiolwyr yw pawb sy'n byw yn yr ardal, sy'n gweithio yma ac yn ymweld â hi, yn ogystal â'r bywyd gwyllt ei hun. Yn ychwanegol at hyn, wrth gwrs, mae ein gwaith o fudd i bawb sydd wedi dewis cymryd rhan yn ein gweithgareddau: ein haelodau, cefnogwyr, gwirfoddolwyr, a'r sawl sy'n mynychu ein digwyddiadau. Yn olaf, mae ein gwaith o fudd i'r cyrff yr ydym yn cydweithio â nhw fel partneriaid, fel yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol ac Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri, y mae eu hamcanion yn gorgyffwrdd cymaint â'n rhai ni.

Budd i'r cyhoedd

Mae'r Ymddiriedolwyr wedi ystyried arweiniad y Comisiwn Elusennau ar wireddu budd i'r cyhoedd wrth benderfynu pa weithgareddau y dylai Cymdeithas Eryri ymgymryd â nhw wrth geisio gwireddu ein amcanion ac wrth roi unrhyw bwerau neu ddyletswyddau ar waith y mae'r arweiniad hwn yn berthnasol iddyn nhw. Mae'r Ymddiriedolwyr felly yn ystyried eu bod yn cydymffurfio â Deddf Elusennau 2011.

Gwirfoddolwyr

Mae Cymdeithas Eryri yn derbyn cefnogaeth sylweddol gan wirfoddolwyr, yn enwedig ar gyfer Dwylo Diwyd a'n gwaith cadwraeth ymarferol, yn ogystal â gan Ymddiriedolwyr a chynghorwyr ad hoc, er enghraifft, ar geisiadau cynllunio yn y Parc Cenedlaethol. Rydym yn hynod o ddiolchgar iddyn nhw i gyd am eu hamser gwerthfawr, eu hymrwymiad a'u harbenigedd. Yn unol â SORP 2105 dydy cyfraniad gwirfoddolwyr ddim wedi ei gynnwys yn y Datganiad Gweithgareddau Ariannol, oherwydd nad ydy hyn yn hawdd ei fesur mewn termau ariannol.

Llywydd
Mr Roger Thomas

Is-lywyddion
Sir Simon Jenkins
Mr David Firth
Ei Fawrhydi Huw Morgan Daniel KSTJ

Bancwyr
HSBC UK Bank plc
60 Mostyn Street
Llandudno LL30 2SF

Rheolaeth Fuddsoddi Rathbones
(Investment Management)
Adeilad Porthladd Lerpwl, Pier Head
Lerpwl L3 1NW

Ymddiriedolwyr
Ms Sue Beaumont
Ms Jane Barbrook
Mr Julian Pitt
Mr Mathew Teasdale
Mr David Walker
Mr Rob Collister (elected 18.11.23)
Ms Chloe Bailey (elected 18.11.23)
Ms Chris Ball (elected 18.11.23)

Uchafbwyntiau 2023-24

Dwylo Diwyd
Wrth ddefnyddio nawdd grant a sicrhawyd drwy gyfrwng Cronfa Cyfoeth a Rennir, rydym wedi gallu symud ein gwaith Caru Eryri i lefel newydd, gan weithio gyda mwy o wirfoddolwyr a threfnu mwy o ddyddiau gwaith sy'n gwneud gwir wahaniaeth o fewn y Parc Cenedlaethol.

Yn ystod y flwyddyn fe wnaethom waith i gynnal a chadw 30km o lwybrau troed.

Project y Carneddau
Noddwyd ein gwaith Caru Eryri gan Gronfa Cyfoeth a Rennir drwy gyfrwng Cyngor Gwynedd. Bu'n rhaid felly canolbwyntio'r gwaith hwn o fewn Gwynedd, ond drwy gyfrwng Project ardderchog y Carneddau, roeddem yn gallu ymgymryd â dau brif broject o fewn Conwy.

Yn gyntaf, gweithiwyd gyda chymunedau lleol i gefnogi eu hymdrechion i glirio jac-y-neidiwr ymledol yn eu hardaloedd lleol ac rydym wedi ymgysylltu â disgyblion Ysgol Llangelynnin ac Ysgol Llanllechid. Bu 18 o bobl yn cymryd rhan mewn hyfforddiant achrededig ar gyfer clirio rhywogaethau ymledol dros haf 2023 a threfnwyd gennym 11 o ddyddiau gwaith ymarferol i gefnogi cymunedau lleol gyda'u gwaith clirio nhw.

Yn ail, trefnwyd 14 diwrnod gwaith gennym i glirio llystyfiant o gwmpas cofebion archeolegol (gohiriwyd ychydig yn anffodus oherwydd tywydd drwg). Rydym wedi cydweithio gyda grwpiau o Goleg Dewi Sant, Coleg Llandrillo ac Ysgol Tir Morfa yn ogystal ag aelodau o'r cyhoedd. Mae'r dyddiau clirio llystyfiant yn boblogaidd bob amser ac mae'r gwirfoddolwyr yn gallu dysgu hefyd am archeoleg.

Diolch i bob un o'n partneriaid ariannu; mae eu cefnogaeth wedi'n galluogi i gynyddu ein heffaith:

Funded by UK Government · Wedi ei ariannu gan Llywodraeth y DU
nationalgrid
NEW TO NATURE
Groundwork – Changing places, changing lives
Made possible with Heritage Fund
The Queen's Platinum Jubilee 2022
Cyfoeth Naturiol Cymru – Natural Resources Wales
People's Postcode Lottery
Postcode Community Trust
Cronfa Gymunedol – Community Fund
Partneriaeth Tirwedd y Carneddau Landscape Partnership
Cyngor Gwynedd

Caru Eryri – Gofalu am Eryri
Cwblhawyd llawer o'r gwaith hwn fel rhan o broject Caru Eryri. Partneriaeth yw hon rhwng Parc Cenedlaethol Eryri, y Bartneriaeth Awyr Agored, Ymddiriedolaeth Genedlaethol a Chymdeithas Eryri, sy'n ymgysylltu â'r nifer cynyddol o ymwelwyr ar y ffordd orau o ofalu am yr amgylchedd a rheoli effaith gweithgareddau ymwelwyr drwy gyfrwng casglu sbwriel a chynnal prif lwybrau.

Eleni trefnwyd 164 o ddyddiau gwaith i wirfoddolwyr a gweithiodd ein gwirfoddolwyr am gyfanswm o 5,620 awr o waith. Llwyddwyd i gasglu, ailgylchu neu gael gwared o 1,500kg o sbwriel mewn modd cyfrifol. Ymgymerwyd â gwaith i gynnal 30km o lwybrau. Roeddem hefyd yn gallu buddsoddi yn ein gwirfoddolwyr a darparu hyfforddiant achrededig i 26 gwirfoddolwyr ac, ar ddiwedd y flwyddyn, derbyn dau o bobl llawn amser o dan hyfforddiant, sy'n helpu i drefnu ein gwaith cadwraeth ond sydd hefyd yn magu profiad gwerthfawr o ran gyrfa wrth wneud hynny.

Gwobr Dewi Sant
Roeddem yn falch iawn ar ddiwedd y flwyddyn pan osodwyd project Caru Eryri ar restr fer Gwobrau Dewi Sant. Rhoir y gwobrau clodfawr yma yn flynyddol i ddathlu a chydnabod llwyddiannau rhyfeddol pobl yng Nghymru am eu dewrder, mentr, diwylliant, chwaraeon, ysbryd cymunedol yn ogystal â bod yn bencampwyr amgylcheddol. Roedd Caru Eryri yn un o'r tri olaf yn y categori amgylchedd. Er na wnaethon ni ennill, teithiodd ein Cadeirydd Sue Beaumont a thri gwirfoddolwr i Gaerdydd i fynychu'r digwyddiad lle rhannwyd y Gwobrau gan y Gweinidog Cyntaf Vaughan Gething a estynnodd hefyd ei longyfarchiadau i'r enillwyr.

Gwirfoddolwyr Caru Eryri Karen Wood, Sue Beaumont, Simon Higgins, Alwyn Williams ac Ian Hampton yn seremoni Gwobrau Dewi Sant

Rhywfaint o'r adborth a dderbyniwyd gan wirfoddolwyr pan roddwyd arolwg ar-lein ar waith ar ddiwedd tymor 2023 Caru Eryri:

"It was an enjoyable experience and felt good to be able to give something back to our beautiful local area."

"Roedd yn wych gael cyfle i wirfoddoli yn fy nghymuned."

"Cynllun a chyfle hollol wych! Y peth gorau wnes i y flwyddyn yma! Pawb mor mor glên a chroesawgar! Diolch yn fawr! Annog pawb i ymuno flwyddyn nesa!"

"It's a pleasure to spend time in this amazing landscape and to know that you are building and maintaining important habitats for the future. Connecting with like-minded people and doing hands on work is also very good for your mental health and wellbeing."

Dysgu'r grefft o wehyddu helyg gyda'r ryfeddol Eirian Muse o Helyg Lleu

Project Llinellau yn y Tirlun
Yn ystod y flwyddyn trefnwyd rhaglen wych o ddigwyddiadau ar thema Llinellau yn y Tirlun, diolch i Gronfa Nawdd Cymunedol y Grid Cenedlaethol. Cafodd ein haelodau, gwirfoddolwyr ac eraill a fu'n cymryd rhan gyfle arbennig i ymgysylltu â thirluniau Parc Cenedlaethol Eryri mewn ffyrdd sy'n ymarferol, addysgiadol, creadigol ac, ar adegau, yn llawer o hwyl!

Cafwyd cyfle i roi cynnig ar fedrau traddodiadol sy'n cynnal ein tirluniau fel codi cloddiau cerrig sych gyda Julian Thompson o Ganolfan Gadwraeth Pensychnant, a phlygu gwrych gyda Joseff o fferm Llwyngwilym, Dinas Mawddwy. Cafwyd cyfle iddyn nhw ddysgu ac ymarfer y medrau hynafol yma sydd wedi eu trosglwyddo dros y cenedlaethau ac a fydd, gobeithio yn parhau i gael eu trosglwyddo yn y dyfodol.

Fe'u hysbrydolwyd ar deithiau tywys gwych, o'r hanes diwydiannol sydd wedi llunio'r Wyddfa gyda'r Arweinydd Mynydd Keith Hulse, i ddilyn llinellau'r map sy'n ein hamgylchynu ond sy'n anweledig gyda Mike Raine.

Cynigiodd Archeolegydd yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol, Kathy Laws, gipolwg ar hanes dyn yn y mynyddoedd, a chafwyd hyd i'r byd dirgel sy'n ein hamgylchynu wedi iddi dywyllu ar daith i weld ystlumod Tŷ Hyll gyda Sam Dyer.

Cafwyd cyfle i'r sawl oedd yn cymryd rhan archwilio eu hochr greadigol gyda Thywys gan Fyd Natur, wrth ddefnyddio inciau a thechnegau naturiol traddodiadol i greu llyfryn gydag ystyr personol, a thynnu lluniau gyda golosg gyda'n Peri Smith ni. Wrth ddysgu sut i wehyddu helyg gydag Eirian Muse o Helyg Lleu cafwyd cipolwg arbennig ar y medr hardd hwn.

Mae Eryri yn llawn o linellau sy'n ein galluogi i ddeall a chrwydro'r tirlun, o lwybrau a thraciau i afonydd a chyfuchlineddau. Gallwn weld llinellau o hanes dyn a byd natur os ydym ni'n gwybod ym mhle i edrych. Mae hi wedi bod yn wych gweithio gydag aelodau o'r cyhoedd a grwpiau cymunedol eleni drwy gyfrwng y project Llinellau yn y Tirlun, i ymgysylltu â'r Parc Cenedlaethol a'i werthfawrogi, ac efallai ychwanegu llinell fach i'n straeon ein hunain.

Tŷ Hyll
Parhaodd Tŷ Hyll i gael ei osod fel ystafell de 'Y Pot Mêl'. Cynhelir y gerddi, fodd bynnag, gan y Gymdeithas, yn arbennig gwirfoddolwyr gyda chymorth dau arddwr rheolaidd. Y nod yw galluogi'r gerddi o gwmpas i ddod yn fwy gwyllt wrth ganiatáu i ymwelwyr fwynhau'r teithiau ar lwybrau hardd y goedlan, ac ymweld â'r pwll a grëwyd fel hafan i fywyd gwyllt. Rydym yn cydweithio gyda gwenynwyr lleol i gynnal cwch o wenyn mêl sy'n casglu paill a neithdar yng nghynefin y goedlan hardd hwn. Yn anffodus, yn ystod y flwyddyn, bu'n rhaid cwympo rhai o'r coed, a oedd yn beryglus o ganlyniad i'r haint ar goed ynn.

Penwythnos MaD
Ym mis Medi '23 cynhaliwyd penwythnos Mentro a Dathlu unwaith eto. Daeth cyfanswm o 52 o bobl o bob oedran i Nant Gwynant am benwythnos llawn digwyddiadau gwirfoddoli, yn cynnwys creu blychau nythu i dylluanod, casglu sbwriel ar ganŵ, cynnal a chadw llwybrau, rheoli rhywogaethau ymledol a llawer mwy! Roedd y penwythnos yn gyfle gwych i dreulio amser yn mwynhau cynefinoedd a thirluniau arbennig Eryri tra'n helpu i'w gwarchod. Yn benodol, llwyddodd rhai o'n aelodau brwdfrydig sy'n byw cryn bellter i ffwrdd i gymryd rhan lawn yn ein gwaith cadwraeth

Coetir hyfryd Tŷ Hyll

Eiriolaeth

Arweinir ein gwaith eiriolaeth gan ein Pwyllgor Eiriolaeth sy'n cynnwys y Cyfarwyddwr, dau Ymddiriedolwr, Julian Pitt a Jane Barbrook a Mark Dakeyne, aelod o'r Gymdeithas a fu'n gweithio'n broffesiynol ym maes cynllunio.

Rydym yn cydlynu ein gwaith eiriolaeth yn agos gyda'r Gynghrair dros Dirluniau Dynodedig Cymru, Ymgyrch Parciau Cenedlaethol. Rydym hefyd yn Aelod Cyswllt o Gyswllt Amgylchedd Cymru ac yn bartner i Hinsawdd Cymru.

Ynghyd â gweddill y byd, mae Eryri yn wynebu argyfwng byd natur a hinsawdd, gydag un rhywogaeth o bob chwech mewn perygl o ddiflannu o'r tir. Yn ystod y flwyddyn, trefnwyd a chefnogwyd nifer o ymgyrchoedd ac, fel yr unig gorff gwirfoddol sy'n bodoli'n unig ar gyfer gwarchod a gwella harddwch a rhinweddau arbennig Eryri er budd pawb sy'n byw ac yn gweithio yn yr ardal, ac yn ymweld â hi, nawr ac yn y dyfodol, ymatebwyd i nifer o ymgynghoriadau,

Y cynnig am gynllun ynni-dŵr Rhaeadr y Cwm In
Ym mis Tachwedd ymatebwyd i ymgynghoriad ar adeiladu cynllun ynni-dŵr newydd ar Raeadr y Cwm, Cwm Cynfal, Ffestiniog. Roedd y Gymdeithas wedi gwrthwynebu cynigion tebyg iawn ar yr un darn o'r afon ar dri achlysur dros y trideg blwyddyn blaenorol, am resymau'n ymwneud â bioamrywiaeth a thirlun. Roedd pob un o'r rhain un ai wedi eu tynnu'n ôl neu wedi eu gwrthod. Byddai'r cynnig diweddaraf yn golygu creu argae yn yr afon ac arallgyfeirio hyd at 70% o'r dŵr drwy bibell, gan fynd felly heibio'r rhaeadr. Mynegodd y Gymdeithas felly bryderon mawr ynglŷn â hyn, gan godi'r mater hefyd yn y cyfryngau cenedlaethol. Disgwyliwn gynnig llawn ymhellach ymlaen yn y flwyddyn.

Cyfarwyddyd Erthygl 4
Ym mis Mawrth dilynodd Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri Gyngor Gwynedd wrth gynnig creu Cyfarwyddyd Erthygl 4 i reoleiddio newid tai lleol yn dai gosod tymor byr a llety gwyliau. Yn bryderus am effaith twf y diwydiant twristiaeth ar gymunedau lleol ac argaeledd tai ar gyfer pobl leol, cefnogodd y Gymdeithas y weithred yma.

Y Cynllun Ffermio Cynaliadwy
Ymatebwyd i ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ar y Cynllun Ffermio Cynaliadwy (CFfC) arfaethedig ym mis Mawrth, gan gefnogi'n gryf yr egwyddor y dylai ffermwyr Cymru gael eu talu'n deg am weithredu i fynd i'r afael â'r argyfwng byd natur, a rhoi gweithrediadau ymarferol ar waith a fyddai'n gwella bioamrywiaeth. Yn arbennig, galwyd am raglen Ffermio Cynaliadwy mewn Tirluniau Dynodedig fel haen gydweithredol o fewn yr CFfC, yn seiliedig ar y syniad o Dirluniau Dynodedig fel mannau pwysig i fioamrywiaeth, er nad yw hyn yn wir bob amser.

Yn ychwanegol, gweithiwyd gyda Chynghrair Tirluniau Dynodedig Cymru i greu e-weithred i alluogi ein cefnogwyr i gymryd rhan yn hawdd yn yr ymgynghori eu hunain. Manteisiodd union 100 o bobl ar hyn, gan helpu i ddangos i Lywodraeth Cymru bod llawer o bobl yn pryderu'n fawr am rywogaethau fel y gylfinir, cennin Pedr Gymreig neu'r eog yn y dyfodol ac yn dymuno i Lywodraeth Cymru gefnogi ffermwyr i fod yn rhan o'r ateb.

Peilonau newydd yn y Parc?
Ym mis Mawrth cyhoeddodd y Grid Cenedlaethol gynlluniau i wario £60bn ar uwchraddio isadeiledd ledled y DU. Roeddem yn pryderu oherwydd roedd hyn yn cynnwys cysylltiad tensiwn uchel rhwng Bangor ac Abertawe, gan basio o bosib drwy Eryri, Bannau Brycheiniog a Mynyddoedd y Cambrian. Does dim cynlluniau pendant gan mai ar fin cychwyn mae'r gwaith, ond mae'r Gymdeithas wedi bod yn cynnal trafodaethau gyda'r Grid Cenedlaethol, gydag Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri ac hefyd gydag aelodau eraill o Gynghrair Tirluniau Dynodedig Cymru. Rydym yn hynod o bryderus bod peilonau newydd yn cael eu hystyried ledled y Parc a byddwn yn gwneud cymaint ag y gallwn i sicrhau na fydd pa bynnag opsiwn fydd yn cael ei ddewis yn cynnwys y rhain.

Mastiau ffonau symudol
Mae darparwyr ffonau symudol wedi bod yn brysur yn ceisio gwella derbyniad ffonau symudol ledled Eryri, rhywbeth yr ydym yn ei groesawu. Serch hynny, rydym yn hynod o bryderus am effaith polion newydd a thyrrau rhwyllwaith ar y tirlun, yn enwedig lle mae'r rhain mewn lleoliadau amlwg ar bennau bryniau neu ar y gorwel, a lle maen nhw'n beryg o anharddu tirlun hyfryd. Mynegodd y Gymdeithas bryderon am bedwar mast newydd o'r fath yn ystod y flwyddyn, ac ymhen amser gwrthodwyd un ohonon nhw yn Rhyd-yr-Eirin wrth droed y Rhinogydd uwchben Harlech. Rydym yn ddiolchgar i Awdurdod y Parc Cenedlaethol am ddelio gyda'r ceisiadau yma mewn modd sensitif haeddiannol.

Rhaeadr fawreddog Rhaeadr y Cwm

Adolygiad Ariannol

Safle ariannol
Dyma'r ail flwyddyn lawn o gydymffurfio gyda'r flwyddyn dreth o 1 Ebrill 2023 i 31 Mawrth 2024. Er bod yr hinsawdd economaidd wedi llacio rhywfaint o'i gymharu â'r blynyddoedd cynt; mae'r sefyllfa wedi parhau i fod yn heriol gyda phryderon am effaith chwyddiant, costau byw cynyddol, a newid o bosibl yn y llywodraeth.

Roedd yr incwm am y flwyddyn yn £280,884 gydag arian dros ben o £13,290 a oedd yn cynnwys ein Cynilion Tymor Hir yn ein portffolio buddsoddiadau gyda Rathbones o £42,043. Derbyniwyd sawl grant newydd a'n galluogodd I barhau â'n gwaith cadwraeth ymarferol. Er hyn, parhaodd rheoli llif arian i fod yn her gan fod symiau sylweddol o'n hincwm grant yn cael eu hawlio wedi i'r gwaith gael ei gyflawni.

Parhaodd incwm o weithgareddau codi arian a chofroddion ac incwm masnachu o werthiant nwyddau a hadau ar lefel debyg i'r flwyddyn flaenorol (2024: £81,293, 2023: £81,820).

Parhaodd Ymddiriedolwyr i fonitro'r sefyllfa gyllidol yn ystod y flwyddyn ac i asesu risgiau a sut i'w rheoli a daethpwyd i sawl canlyniad. Cytunodd yr Ymddiriedolwyr i dynnu cyfanswm o £50,000 o'i Gynilion Tymor Hir (CTH) i sicrhau parhad ei gwaith cadwraeth ac wrth ragweld derbyn ein hincwm grant.

Roeddem yn falch o dderbyn nawdd grant gan yr Ymddiriedolaeth Post Cod Cymunedol, Y Loteri Genedlaethol: Gwobrau i Bawb, Newydd i Natur a'r Gronfa Ffyniant a Rennir, a chofroddion gwerth £15,318 yn ogystal â rhoddion, yn cynnwys rhai oedd yn cael eu dyblu gan y Rhoi Mawr (Big Give), a chefnogaeth barhaus aelodaeth. Gydag aelod ychwanegol o staff, rydym yn obeithiol bod yr adnoddau ar waith gennym a fydd yn ein galluogi i barhau â'r gwaith.

Polisi buddsoddi
Mae Polisi Buddsoddi Ysgrifenedig y Gymdeithas (BYC), sy'n trafod arian wrth gefn, buddsoddiad a rheolaeth risg ar gael o'r swyddfa ar gais. Amcan portffolio buddsoddiad y Cynilion Tymor Hir (CTH) yw cynhyrchu adenillion gyda chydbwysedd rhwng incwm a thwf cyfalaf, wrth ddefnyddio lefel ganolig o risg, sy'n cynhyrchu adenillion sydd o leiaf yn fwy na chwyddiant yn y tymor hir. Cynhelir y Cynilion Tymor-Byr (CTB) mewn cyfrifon cyfredol sy'n cynhyrchu ychydig o log, ond sy'n ceisio gwarchod gwerthoedd cyfalaf.

Nodwyd uchod y weithred o dynnu £50,000 o Gynilion Tymor Byr y Gymdeithas, a syrthiodd o fewn cyfyngiadau caniataol a nodir yn PBY, gan adael cyfalaf gweithredu digonol pe bai methiant systemig ac argyfyngus mewn ariannu yn digwydd.

Buddsoddi Ethegol
Cynhwysir polisi'r Gymdeithas ar fuddsoddiad ethegol yn y Polisi Buddsoddi Ysgrifenedig, yn awdurdodi Rathbones fel rheolwr y portffolio buddsoddi i weithredu 'sgrinio negyddol' i wrthod buddsoddi mewn gor-ddefnydd o anifeiliaid, pryderon hawliau dynol, pryderon ynglŷn â rheolaeth amgylcheddol, effeithiau carbon uchel, agrogemegau, cloddio a gor-ddefnydd o gynefin. Mae Ymddiriedolwyr wedi hysbysu Rathbones eu bod yn parhau i adolygu'r polisi yma o ystyried eu dewis am 'sgrinio positif' lle buddsoddir yn y dyfodol gyda chwmnïau sydd â buddion amgylcheddol ac ethegol positif eraill. Mae Rathbones yn parhau i fireinio a gwella'r polisi cyfredol.

Adroddiad Buddsoddiadau/Perfformiadau
Cyfanswm gwerth y portffolio buddsoddi gyda Rathbones ar 31 Mawrth 2023 oedd £437,040. Dros y cyfnod o 12-mis, cwympodd cyfanswm y portffolio o 0.3% o'i gymharu â diffyg blynyddol o 4.4% yn 2022/23.

Polisi arian-wrth-gefn
Polisi'r Gymdeithas yw cynnal Cynilion Tymor Byr digonol i ateb gwariant arferol dros gyfnod o 4-6 mis mewn cyfrifon hawdd cael gafael arnyn nhw. Buddsoddir Cynilion Tymor Hir (CTH) eraill ar ran y Gymdeithas gan reolwyr buddsoddi (Rathbones) i gynhyrchu'r adenillion ariannol gorau o fewn lefel dderbyniol o risg ac yn unol â'n cyfarwyddiadau ar fuddsoddiadau ethegol. Mae angen Cynilion Tymor Hir (CTH) ar y Gymdeithas er mwyn iddi allu:

- ateb costau ymgyrchoedd newydd neu gyfleoedd pwysig eraill a all amlygu eu hunain;
- gwarchod yn erbyn argyfyngau na ragwelir, incwm sy'n amrywio a gwariant angenrheidiol annisgwyl, er mwyn darparu sail sefydlog ar gyfer gwireddu amcanion y Gymdeithas;
- darparu cyfalaf gweithio pan ad-delir nawdd.

Mae'r Ymddiriedolwyr yn ystyried bod swm sy'n cyfateb i drosiant blwyddyn yn fwy na'r CTB yn briodol i'r Elusen allu parhau â'i gweithgareddau. Mae'r ymddiriedolwyr hefyd yn parhau i adolygu a yw lleiafswm y CTH wedi ei osod ar lefel briodol ac hefyd a oes angen sefydlu unrhyw gronfeydd dynodedig o fewn yr CTH, pe bai hyn yn codi'n sylweddol uwchben trosiant dwy flynedd.

Cynlluniau'r Dyfodol
Yn ystod y flwyddyn datblygodd y Gymdeithas Gynllun Strategol ar gyfer y cyfnod 2025-27, sy'n cynnal pwyslais gref ar wirfoddoli a gweithredu'n ymarferol wrth weithio gyda phartneriaid, law yn llaw yn ogystal â gwaith eiriolaeth ymarferol. Mae, fodd bynnag, yn gosod mwy o bwyslais ar y gweithrediadau angenrheidiol i fynd i'r afael â'r argyfwng byd natur, ac hefyd ar geisio gweithio'n fwy cydweithredol, grymuso cymunedau i weithredu eu hunain a chanolbwyntio mwy ar ganlyniadau'n hytrach nag allbynnau.

Strwythur, Rheoleiddio a Rheolaeth

Dogfen reoleiddio
Rheolir yr elusen gan ei dogfen reoleiddio, gweithred o ymddiriedaeth ac mae'n golygu elusen heb ei hymgorffori.

Sefydlwyd Cymdeithas Eryri a'i chofrestru am y tro cyntaf yn 1967. Ym mis Ionawr 2014 ail-gofrestrodd y Gymdeithas gyda'r Comisiwn Elusennau (rhif cofrestredig 1155401) fel Corff Elusennol Ymgorfforedig (CEY). Dogfen reoli'r Gymdeithas yw ei chyfansoddiad, sydd ar gael ar ei gwefan.

Bwrdd Ymddiriedolwyr
Cyfrifoldeb yr Ymddiriedolwyr yw atebolrwydd a chyfeiriad strategol y Gymdeithas drwyddi draw ac mae'n rhaid iddyn nhw i gyd fod yn aelodau o'r Gymdeithas, a pheidio â derbyn arian am y rôl. Gallwn gael hyd at ddeuddeg Ymddiriedolwr. Mae'r Ymddiriedolwyr yn cyfarfod bedair gwaith y flwyddyn, ac ar hyn o bryd mae Pwyllgor Ariannol a Rheoleiddio'n cyfarfod cyn pob Bwrdd, ac mae Grŵp Eiriolaeth yn cyfarfod fel bod angen. Ymgymerodd Ymddiriedolwyr ag adolygiad strategol yn ystod 2023-24, a chynhyrchwyd Cynllun Strategol newydd.

Penodi Ymddiriedolwyr
Ffurfiwyd panel o ddau Ymddiriedolwr o leiaf, yn cynnwys y Cadeirydd, i sefydlu meini prawf recriwtio a'r broses gyfweld ar gyfer Ymddiriedolwyr newydd, wrth ystyried yr angen am fwy o amrywiaeth a medrau priodol. O ganlyniad i'r broses hon, cynigiwyd tri Ymddiriedolwr newydd ac fe'u hetholwyd yng Nghyfarfod Blynyddol Cyffredinol 2023.

Rheolaeth a staffio
Dirprwyir rheolaeth o ddydd i ddydd i Gyfarwyddwr y Gymdeithas sy'n adrodd yn rheolaidd i'r Cadeirydd, pwyllgorau eraill a'r Bwrdd. Mae'r Cyfarwyddwr a'r tîm staff yn gweithio i wireddu'r blaenoriaethau a amlinellir yn y cynllun gweithredu blynyddol, ac mae'r Cyfarwyddwr yn adrodd yn ôl i bob cyfarfod chwarterol y Bwrdd ar berfformiad yn erbyn y gyllideb ac effaith.
Fel cyflogwyr cyfrifol, mae'r Ymddiriedolwyr wedi cymeradwyo polisïau sy'n berthnasol i gydraddoldeb ac amrywiaeth, iechyd a diogelwch ac eraill sy'n berthnasol i waith y Gymdeithas, a adolygir ac a ddiweddarir yn unol â newidiadau i ddeddfwriaeth ac ymarfer da.

Rheoli risg
Nodwyd yn y blynyddoedd diweddar mai'r prif risg i sefydlogrwydd ariannol tymor hir y Gymdeithas, o dan amgylchiadau arferol, yw effaith chwyddiant ar y cynilion ariannol. Rheolir y buddsoddiadau gyda'r nod o leihau'r risg hon. Mae'r Ymddiriedolwyr wedi ymrwymo i lunio Cofrestr Risg ac adolygu'r risgiau ariannol cyfredol allweddol o fewn cyd-destun risg ehangach.

MANYLION CYFEIRNODAU A GWEINYDDU
Rhif Elusen Gofrestredig
1155401

Prif gyfeiriad
Cymdeithas Eryri
Caban, Yr Hen Ysgol
Brynrefail
CAERNARFON
Gwynedd
LL55 3NR

Datganiad o Gyfrifoldebau'r Ymddiriedolwyr

Mae'r Ymddiriedolwyr yn gyfrifol am baratoi'r Adroddiad Blynyddol a'r datganiadau ariannol yn unol â chyfraith gymwys a Safonau Cyfrifo'r Deyrnas Unedig (Ymarfer Cyfrifo'r Deyrnas Unedig a Dderbynnir yn Gyffredinol).

Mae'n ofynnol gan y ddeddf sy'n berthnasol i elusennau yn Lloegr a Chymru, Deddf Elusennau 2011, Rheoliadau Elusen (Cyfrifon ac Adroddiadau) 2008 a darpariaethau'r weithred o ymddiriedaeth i baratoi datganiadau ariannol ar gyfer pob blwyddyn ariannol sy'n rhoi gwir olwg a golwg teg o gyflwr materion yr elusen a'r adnoddau sy'n dod i mewn a sut y'u defnyddir, yn cynnwys incwm a gwariant, yr elusen ar gyfer y cyfnod hwnnw. Wrth baratoi'r datganiadau hynny, mae'n ofynnol i'r Ymddiriedolwyr:

- Ddewis polisïau cyfrifol priodol ac yna eu defnyddio'n gyson
- Dilyn y dulliau a'r egwyddorion yn SORP yr elusen
- Dod i benderfyniadau a llunio amcangyfrifon sy'n rhesymol a phwyllog
- Paratoi'r datganiadau ariannol ar sail busnes barhaus os nad yw'n amhriodol cymryd yn ganiataol y bydd yr elusen yn parhau mewn busnes

Mae'r Ymddiriedolwyr yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifo cywir sy'n datgelu gyda chywirdeb rhesymol ar unrhyw bryd safle ariannol yr elusen sy'n eu galluogi i sicrhau bod y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r Ddeddf Elusennau 2011, Rheoliadau Elusen (Cyfrifon ac Adroddiadau) 2008 a darpariaethau'r weithred o ymddiriedaeth. Maen nhw hefyd yn gyfrifol am warchod asedau'r elusen ac felly am gymryd camau rhesymol i ganfod twyll ac anghysondebau eraill.

Cymeradwywyd drwy orchymyn y bwrdd o ymddiriedolwyr ar 29/10/2024 a'i arwyddo ar ei ran gan:

Sue Beaumont

....
Sue Beaumont - Cadeirydd

JE Barbrook

....
Jane Barbrook - Ymddiriedolwr

Adroddiad yr archwilydd annibynnol i ymddiriedolwyr Cymdeithas Eryri

Adroddiad yr archwilydd annibynnol i ymddiriedolwyr Cymdeithas Eryri
Rydw i'n adrodd i ymddiriedolwyr yr elusen ar fy archwiliad o gyfrifon Cymdeithas Eryri (y Gymdeithas) ar gyfer y flwyddyn sy'n diweddu 31 Mawrth 2024.

Cyfrifoldebau a sail yr adroddiad
Fel ymddiriedolwyr yr elusen rydych yn gyfrifol am baratoi'r cyfrifon yn unol â gofynion y Ddeddf Elusennau 2011 ('y Ddeddf).

Rydw i'n adrodd parthed fy archwiliad o gyfrifon yr Ymddiriedolaeth a roddwyd ar waith yn unol ag Adran 145 o'r Ddeddf ac wrth roi fy archwiliad ar waith rydw i wedi glynu wrth bob Cyfarwyddyd perthnasol a roir gan y Comisiwn Elusennau yn unol ag Adran 145(5)(b) o'r Ddeddf.

Datganiad yr archwilydd annibynnol
Rydw i wedi cwblhau fy archwiliad. Rydw i'n cadarnhau nad oes unrhyw faterion materol wedi dod i fy sylw mewn perthynas â fy archwiliad sy'n peri i mi ystyried, o ran unrhyw fater materol:

1. na gadwyd cofnodion cyfrifo'r Ymddiriedolaeth yn unol â gofynion Adran 130 o'r Ddeddf; neu
2. nad ydy'r cyfrifon yn cydymffurfio â'r cofnodion hynny; neu
3. nad ydy'r cyfrifon yn cydymffurfio gyda'r gofynion perthnasol parthed ffurf a chynnwys cyfrifon a amlinellir yn Rheoliadau Elusennol (Cyfrifon ac Adroddiadau) 2008 heblaw unrhyw ofyniad bod y cyfrifon yn rhoi golwg gwir a theg na ystyrir fel rhan o archwiliad annibynnol.

Nid oes gen i bryderon ac nid ydw i wedi dod ar draws unrhyw faterion eraill mewn perthynas â'r archwiliadau y dylid tynnu sylw atyn nhw yn yr adroddiad hwn er mwyn galluogi dealltwriaeth cywir o'r cyfrifon.

Mr Owain Ap Elfed, FCCA

Williams Denton Cyf
Cyfrifwyr Siartredig
Glaslyn
Ffordd Y Parc
Parc Menai
Bangor
Gwynedd
LL57 4FE

Arwyddwyd: ....

Dyddiad: ....

Statement of financial activities for the year ended 31 March 2024

Incorporating the Income and Expenditure Account)	Notes	Unrestricted funds £	Restricted funds £	Year Ended 31.3.24 Total funds £	Year Ended 31.3.23 Total funds £
INCOME AND ENDOWMENTS FROM					
Donations and legacies	2	70,322	-	70,322	71,492
Charitable activities	5				
Protect and enhance Snowdonia		44,000	145,355	189,355	84,405
Other trading activities	3	2,568	8,403	10,971	10,328
Investment income	4	10,236	-	10,236	11,537
Total		**127,126**	**153,758**	**280,884**	**177,762**
EXPENDITURE ON					
Raising funds		42,579	17,524	60,103	54,176
Charitable activities					
Protect and enhance Snowdonia		90,499	159,035	249,534	264,152
Total		**133,078**	**176,559**	**309,637**	**318,328**
Net gains/(losses) on investments		42,043	-	42,043	(30,302)
NET INCOME/(EXPENDITURE)	6	36,091	(22,801)	13,290	(170,868)
Transfers between funds	18	(4,077)	4,077	-	-
Net movement in funds		32,014	(18,724)	13,290	(170,868)
RECONCILIATION OF FUNDS					
Total funds brought forward		457,142	311,358	768,500	939,368
TOTAL FUNDS CARRIED FORWARD		**489,156**	**292,634**	**781,790**	**768,500**

Nodyn: Mae pob tudalen sy'n cynnwys gwybodaeth ariannol (tudalennau 19,20,23,24,25,26,27 a 29) mewn maint ffont llai oherwydd y cyfyngiadau ar ymyl y dudalen.

Ymddiriedolwyr, staff ac aelodau yn ein Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol 2023

Balance Sheet as at 31 March 2024

	Notes	Unrestricted funds £	Restricted funds £	2024 Total funds £	2023 Total funds £
FIXED ASSETS					
Tangible assets	10	3,451	-	3,451	4,093
Heritage assets	11	-	285,000	285,000	285,000
Investments	12	419,944	-	419,944	432,072
		423,395	**285,000**	**708,395**	**721,165**
CURRENT ASSETS					
Stocks	13	9,323	-	9,323	12,706
Debtors	14	46,541	26,689	73,230	38,561
Cash at bank and in hand		18,767	1,714	20,481	21,668
		74,631	**28,403**	**103,034**	**72,935**
CREDITORS					
Amounts falling due within one year	15	(8,870)	(3,490)	(12,360)	(6,416)
NET CURRENT ASSETS		**65,761**	**24,913**	**90,674**	**66,519**
TOTAL ASSETS LESS CURRENT LIABILITIES		**489,156**	**309,913**	**799,069**	**787,684**
CREDITORS					
Amounts falling due after more than one year	16	-	(17,279)	(17,279)	(19,184)
NET ASSETS		**489,156**	**292,634**	**781,790**	**768,500**
FUNDS	18				
Unrestricted funds				489,156	457,142
Restricted funds				292,634	311,358
TOTAL FUNDS				**781,790**	**768,500**

Cymeradwywyd y datganiadau ariannol gan Fwrdd yr Ymddiriedolwyr a'u hawdurdodi i'w cyhoeddi ar y 29/10/2024 ac fe'u llofnodwyd ar ei ran gan:

Sue Beaumont - Cadeirydd

Jane Barbrook - Ymddiriedolwr

Notes to the Accounts

1 Accounting policies

Basis of preparing the financial statements

The financial statements of the charity, which is a public benefit entity under FRS 102, have been prepared in accordance with the Charities SORP (FRS 102) 'Accounting and Reporting by Charities: Statement of Recommended Practice applicable to charities preparing their accounts in accordance with the Financial Reporting Standard applicable in the UK and Republic of Ireland (FRS 102) (effective 1 January 2019)', Financial Reporting Standard 102 'The Financial Reporting Standard applicable in the UK and Republic of Ireland' and the Charities Act 2011. The financial statements have been prepared under the historical cost convention, with the exception of investments which are included at market value, as modified by the revaluation of certain assets.

Income

Income from grants including capital grants, is recognised once the charity has entitlement to the income, it is probable that the income will be received and the amount of income receivable can be measure reliably except for:

When it is specified that income from grants and contracts received by the charitable company are to be used in future periods, then the income is deferred till that period.

When conditions are imposed which have to be fulfilled before the charitable company becomes entitled to use such income, the income is deferred and not included in incoming resources until the pre-conditions for use have been met.

When specified, income including capital grants, is for a particular restricted purpose, which does not amount to pre conditions regarding entitlement, this income is included in incoming resources of restricted funds when receivable.

Expenditure

Liabilities are recognised as expenditure as soon as there is a legal or constructive obligation committing the charity to that expenditure, it is probable that a transfer of economic benefits will be required in settlement and the amount of the obligation can be measured reliably. Expenditure is accounted for on an accruals basis and has been classified under headings that aggregate all cost related to the category. Where costs cannot be directly attributed to particular headings they have been allocated to activities on a basis consistent with the use of resources.

Allocation and apportionment of costs

Certain expenditure is directly attributable to specific activities and has been included in those cost categories. Certain other costs, which are attributable to more than one activity, are apportioned across cost categories on the basis of an estimate of the proportion of time spent by staff on those activities or estimated usage.

Tangible fixed assets

Depreciation is provided at the following annual rates in order to write off each asset over its estimated useful life.

Computer equipment- 33% on reducing balance

Heritage assets
Assets are shown in the accounts at market value and reviewed annually for impairment. Any gains or losses areincluded in the Statement of Financial Activities.

Stocks
Stocks are valued at the lower of cost and net realisable value, after making due allowance for obsolete and slow moving items.

Taxation
The charity is exempt from tax on its charitable activities.

Fund accounting
Unrestricted funds can be used in accordance with the charitable objectives at the discretion of the trustees.

Restricted funds can only be used for particular restricted purposes within the objects of the charity. Restrictions arise when specified by the donor or when funds are raised for particular restricted purposes.

Further explanation of the nature and purpose of each fund is included in the notes to the financial statements.

Listed investments
Listed investments are stated at market value as quoted on the UK Stock Exchange. Realised gains or losses from the sale of investments and unrealised gains or losses from revaluing them to current market value are included in the Statement of Financial Activities.

Gwirfoddolwyr allan ar y Carneddau yn clirio eithin o weddillion archeolegol hynafol

2 Donations, legacies and subscriptions

	Year Ended 31.3.24 £	Year Ended 31.3.23 £
Donations	16,338	10,780
Gift aid	7,132	9,597
Legacies	15,318	19,177
Subscriptions	31,534	31,938
	70,322	71,492

3 Other trading activities

	Year Ended 31.3.24 £	Year Ended 31.3.23 £
Fundraising events	1,325	1,404
Sales at Ty Hyll	1,978	2,246
Ty Hyll donations	233	171
Ty Hyll tea room rent	5,269	5,211
Website sales	2,166	1,296
	10,971	10,328

4 Investment Income

	Year Ended 31.3.24 £	Year Ended 31.3.23 £
Deposit account interest	777	26
Dividends - UK equities	9,459	11,511
	10,236	11,537

5 Income from charitable activities

	Year Ended 31.3.24		Year Ended 31.3.23	
	£	£	£	£
Grants				
Snowdonia National Park Authority	-		9,733	
National Resources Wales	18,000		30,000	
National Grid	-		20,000	
National Nature Service	-		5,000	
Awards for All	9,795		-	
New to Nature	18,507		-	
Shared Prosperity Fund	99,053		-	
Postcode Community Trust	25,000		-	
		170,355		64,733
Other income		19,000		19,672
		189,355		84,405

6 Net income/expenditure
Net income / (expenditure) is stated after charging (crediting):

	Year Ended 31.3.24 £	Year Ended 31.3.23 £
Independent examination of accounts	1,620	2,880
Depreciation – owned assets	1,549	2,047

7 Trustees' remuneration and benefits

There were no trustees' remuneration or other benefits for the year ended 31 March 2024 nor for the period ended 31 March 2023.

Trustees' expenses

There were no trustees' expenses paid for the year ended 31 March 2024 nor for the period ended 31 March 2023.

8 Staff costs

	Year Ended 31.3.24 £	Year Ended 31.3.23 £
Wages and salaries	180,991	180,049
Social security costs	8,816	9,176
Other pension costs	9,977	9,945
	199,784	199,170

The average monthly number of full time equivalent employees during the year		
Environmental Activities	8	6
Management & Administration	3	3
	11	9

No employee earned more than £60,000 per annum.

The charity considers its key management personnel comprise of the Director and the Finance Officer. Total emoluments, including employer pension contributions, of the key management personnel were £37,582 (2023 - £50,781).

9 Comparatives for the statement of financial activities

	Unrestricted funds £	Restricted funds £	Total funds £
INCOME AND ENDOWMENTS FROM			
Donations and legacies	71,492	-	71,492
Charitable activities			
Protect and enhance Snowdonia	22,844	61,561	84,405
Other trading activities	2,961	7,367	10,328
Investment income	11,537	-	11,537
Total	**108,834**	**68,928**	**177,762**
EXPENDITURE ON			
Raising funds	48,440	5,736	54,176
Charitable activities			
Protect and enhance Snowdonia	147,674	116,478	264,152
Total	**196,114**	**122,214**	**318,328**
Net gains/(losses) on investments	(30,302)	-	(30,302)
NET INCOME	(117,582)	(53,286)	(170,868)
Transfers between funds	12,699	(12,699)	-
Net movement in funds	(104,883)	(65,985)	(170,868)
RECONCILIATION OF FUNDS			
Total funds brought forward	562,025	377,343	939,368
TOTAL FUNDS CARRIED FORWARD	**457,142**	**311,358**	**768,500**

10 Tangible fixed assets

	Computer equipment £
COST	
At 1 April 2023	16,212
Addition	907
At 31 March 2024	17,119
DEPRECIATION	
At 1 April 2023	12,119
Charge for year	1,549
At 31 March 2024	13,668
NET BOOK VALUE	
At 31 March 2024	3,451
At 31 March 2023	4,093

11 Heritage assets

	Total £
MARKET VALUE	
At 1 April 2023 and 31 March 2024	285,000
NET BOOK VALUE	
At 31 March 2024	285,000
At 31 March 2023	285,000

Cost or valuation at 31 March 2024 is represented by:

	Heritage asset £
Valuation in 2008	232,664
Cost	52,336
	285,000

5-year Summary of Heritage Asset Transactions

	2024 £	2023 £	2022 £	2021 £	2020 £
Purchases	0	0	0	0	0

Ty Hyll was valued at market value on 18th July 2008 by Iwan M Willliams MRICS;FNAEA who is independent of the charity.

The Trustees are of the opinion that there has been no impairment to the valuation as at 31 March 2024.

12 Fixed asset investments

	Listed investments £
MARKET VALUE	
At 1 April 2023	432,072
Additions	74,228
Disposals	(120,682)
Unrealised gain/(loss)	34,326
At 31 March 2024	419,944
NET BOOK VALUE	
At 31 March 2024	419,944
At 31 March 2023	432,072

The above amount of £419,944 was made up by listed investments. There was also cash held by Rathbones of £17,318 which is included in the cash at bank balance. Fixed asset investments were valued on an open market basis on 31 March 2024 by Rathbones.

13 Stocks

	2024 £	2023 £
Stocks	9,323	12,706

14 Debtors: amounts falling due within one year

	2024 £	2023 £
Other debtors	2,371	2,334
Accrued income	69,710	35,625
Prepayments	1,149	602
	73,230	38,561

15 Creditors: amounts falling due within one year

	2024 £	2023 £
Trade creditors	2,728	660
Other creditors	9,633	5,756
	12,360	6,416

16 Creditors: amounts falling due after more than one year

	2024 £	2023 £
Other creditors	17,279	19,184

17 Loans

An analysis of the maturity of loans is given below:

	2024 £	2023 £
Amounts falling due within one year on demand:		
Other loans	1,906	1,849
Amounts falling between one and two years:		
Other loans - 1-2 years	17,279	19,184

18 Movement in funds

	At 1.4.23 £	Net movement in funds £	Transfers between funds £	At 31.3.24 £
Unrestricted funds				
General fund	457,142	4,532	20,923	482,597
Carneddau LP	-	6,559	-	6,559
Postcode Community Trust	-	25,000	(25,000)	-
	457,142	36,091	(4,077)	489,156
Restricted funds				
Ty Hyll	-	(10,043)	10,043	-
Ty Hyll Fixed Asset	285,000	-	-	285,000
Natural Resources Wales	-	(77)	77	-
SNPA Litter	6,358	-	(6,358)	-
National Grid	20,000	(13,195)	-	6,805
National Lottery: Awards for All	-	747	(747)	-
New to Nature	-	(1,062)	1,062	-
Shared Prosperity Fund	-	829	-	829
	311,358	(22,801)	4,077	292,634
TOTAL FUNDS	**768,500**	**13,290**	**-**	**781,790**

Net movement in funds, included in the above are as follows:

	Incoming resources £	Resources expended £	Gains and losses £	Movement in funds £
Unrestricted funds				
General fund	83,126	(120,637)	42,043	4,532
Carneddau LP	19,000	(12,441)	-	6,559
Postcode Community Trust	25,000	-	-	25,000
	127,126	(133,078)	42,043	36,091
Restricted funds				
Ty Hyll	7,480	(17,523)	-	(10,043)
Natural Resources Wales	18,000	(18,077)	-	(77)
National Grid	-	(13,195)	-	(13,195)
National Lottery: Awards for All	10,718	(9,971)	-	747
New to Nature	18,507	(19,569)	-	(1,062)
Shared Prosperity Fund	99,053	(98,224)	-	829
	153,758	(176,559)	-	(22,801)
TOTAL FUNDS	**280,884**	**(309,637)**	**42,043**	**13,290**

Comparatives for movement in funds

	At 1.4.23 £	Net movement in funds £	Transfers between funds £	At 31.3.23 £
Unrestricted funds				
General fund	562,025	(115,084)	10,201	457,142
Carneddau LP	-	(2,498)	2,498	-
	562,025	(117,582)	12,699	457,142
Restricted funds				
Ty Hyll	-	(3,237)	3,237	-
WCVA: Third Sector Resilience Fund for Wales Phase 2	-	(167)	167	-
Ty Hyll Fixed Asset	285,000	-	-	285,000
Natural Resources Wales	-	(238)	238	-
Post Code Lottery	20,000	-	(20,000)	-
SNPA Litter	-	6,358	-	6,358
Ty Hyll Signage	-	(80)	80	-
Volunteering Wales Government	72,343	(75,922)	3,579	-
National Grid	-	20,000	-	20,000
	377,343	(53,286)	(12,699)	311,358
TOTAL FUNDS	**939,368**	**(170,868)**	**-**	**768,500**

Comparative net movement in funds, included in the above are as follows:

	Incoming resources £	Resources expended £	Gains and losses £	Movement in funds £
Unrestricted funds				
General fund	93,559	(178,341)	(30,302)	(115,084)
Carneddau LP	15,275	(17,773)	-	(2,498)
	108,834	(196,114)	(30,302)	(117,582)
Restricted funds				
Ty Hyll	7,368	(10,605)	-	(3,237)
WCVA: Third Sector Resilience Fund for Wales Phase 2	-	(167)	-	(167)
Natural Resources Wales	30,015	(30,253)	-	(238)
SNPA Litter	6,358	-	-	6,358
Ty Hyll Signage	-	(80)	-	(80)
Volunteering Wales Government	187	(76,109)	-	(75,922)
National Grid	20,000	-	-	20,000
National Nature Service	5,000	(5,000)	-	-
	68,928	(122,214)	-	(53,286)
TOTAL FUNDS	**177,762**	**(318,328)**	**(30,302)**	**(170,868)**

Ychydig o ymddiriedolwyr a staff Cymdeithas Eryri / Cymdeithas Eryri yn mwynhau'r haul

Purpose of Unrestricted Funds

Carneddau

Two contracts received from The Carneddau Landscape Partnership Scheme for Himalayan balsam removal and vegetation management.

Postcode Community Trust

Grant received to support core costs incurred in our conservation work.

Purpose of Restricted Funds

Ty Hyll

Funding for essential repair and maintenance of building and grounds.

Ty Hyll (Fixed Asset)

A property owned by the Society in Capel Curig, Betws-y-Coed.

WCVA: Third Sector Resilience Fund for Wales Phase 2

Funding secured to support income generation for the society.

Natural Resources Wales

Funding to support our practical conservation work and support young people into gaining skills and employment.

Post Code Lottery

Funding to support staff costs incurred in our conservation work.

SNPA Litter

Small contracts secured from SNPA to support litter clearance and surveying work on Snowdon.

Volunteering Wales Government

Funding to support our Caru Eryri work and to support us to share learning with other protected areas.

National Grid

Funding for a series of events to engage people with the extraordinary diversity of linear features in the Snowdonia landscape.

National Nature Service

Grant received for a scoping report on how a National Nature Service could operate in rural Wales

National Lottery: Awards for All

Funding towards our MAD weekend volunteer event.

New to Nature

Funding received from a programme funded by The National Lottery Heritage Fund that aims to create full and part-time roles in nature and landscape organisations across the UK for young people aged 18-25.

Shared Prosperity Fund

Funding secured towards Caru Eryri and our practical conservation work in partnership.

19 Related Party Disclosures

There were no related party transactions for the year ended March 2024.

20 Going Concern Disclosures

There were no going concern issues for the year ended March 2024.

Detailed statement of financial activities for the year ended 31 March 2024

	Year Ended 31.3.24 £	Year Ended 31.3.23 £
INCOME AND ENDOWMENTS		
Donations and legacies		
Donations	16,338	10,780
Gift aid	7,132	9,597
Legacies	15,318	19,177
Subscriptions	31,534	31,938
	70,322	71,492
Other trading activities		
Fundraising events	1,325	1,404
Sales at Ty Hyll	1,978	2,246
Ty Hyll donations	233	171
Ty Hyll tea room rent	5,269	5,211
Website sales	2,166	1,296
	10,971	10,328
Investment income		
Deposit account interest	777	26
Dividends - UK equities	9,459	11,511
	10,236	11,537
Charitable activities		
Grants	170,355	64,733
Other income	19,000	19,672
	189,355	84,405
Total incoming resources	**280,884**	**177,762**
EXPENDITURE		
Raising donations and legacies		
Wage costs	33,944	26,233
Ty Hyll expenses	9,577	5,736
Sundries	5,368	3,808
Support costs	7,830	13,217
	56,719	48,994
Raising donations and legacies		
Other trading activities		
Opening stock	12,706	16,549
Purchases	-	1,339
Closing stock	(9,323)	(12,706)
	3,383	5,182
Charitable activities		
Wage costs	145,800	143,768
Telephone	245	470
Support costs	61,467	67,748
Project activities	33,671	47,185
Computer equipment	6,126	2,047
Loan	606	54
	247,915	261,272
Support costs		
Governance costs		
Independent examiners fees	1,620	2,880
Independent examiners fees - under provided last year	-	-
	1,620	2,880
Total resources expended	**309,637**	**318,328**
Net expenditure before gains and losses	**(28,753)**	**(140,566)**
Net gains/(losses) on investments		
Realised gains/(losses) on investments	7,717	14,403
Unrealised gains/(losses):	34,326	(44,705)
Total gains/(losses) on investments	42,043	(30,302)
Net income/(expenditure)	**13,290**	**(170,868)**

Crëwyd y lluniau gan:
Llun clawr: Jesal Hirani – Un o luniau ein calendr ar gyfer 2025
Tudalen 7: Seremoni Gwobrwyo Dewi Sant gan Sian Williams
Tudalen 9: (uchod) Graham Turner
Tudalen 11: Cymdeithas Eyri / Snowdonia Society
Tudalen 12: Rhaeadr y Cwm by Rory Francis
Tudalen 13: Sheep, North Wales Wildlife Trust
Tudalen 19: AGM by Mary-Kate Jones
Tudalen 22: Cymdeithas Eyri / Snowdonia Society
Tudalen 27: Cymdeithas Eyri / Snowdonia Society
Pob llun arall gan: Dan Struthers - Love Adventure Photography